

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md,
www.calm.md

Nr.139 din 31 mai 2023

Ministerul Mediului
cancelaria@mediu.gov.md
Copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea radiologică a materialelor metalice uzate pe întregul ciclu de colectare, comercializare și procesare (număr unic 353/MM/2023)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat Nr. 18-69-5107 din 15 mai 2023 de avizare a proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind monitorizarea radiologică a materialelor metalice uzate pe întregul ciclu de colectare, comercializare și procesare (număr unic 353/MM/2023), [în continuare – proiectul de hotărâre].

CALM a analizat prevederile proiectului de lege prin prisma legislației în vigoare și a intereselor autorităților administrației publice locale, corelate cu interesele cetățeanului.

2. Legislația aplicabilă:

- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;
- Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului;
- Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător;
- Legea nr. 132/2012 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare și radiologice;
- Legea nr. 289/2022 cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică;
- Hotărârea Guvernului nr. 506/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mecanismul de prim răspuns la evenimente nucleare sau radiologice conexe surselor radioactive orfane .

3. Constatări principale:

Proiectul de hotărâre transpune reglementări din Rezoluția Consiliului Europei privind stabilirea sistemului național pentru supravegherea și controlul prezenței materialelor radioactive în materiale metalice în cadrul Statelor Membre (2002/C 119/05) și pune în aplicare articolele 16, 92 și 94 a Legii nr. 289/2022 cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică.

Remarcăm faptul că proiectul de hotărâre face referință la „autoritate competentă la nivel local”, „autoritatea locală responsabilă”, nefiind clar ce autoritate competentă și responsabilă anume se are în vedere, pentru că autoritățile administrației publice locale nu dețin competențe legale în domeniu.

Art. 13 din Legea nr. 132/2012 alin. (2) stabilește expres autoritățile cu atribuții în domeniul activităților nucleare și radiologice, care sunt următoarele:

- a) autoritatea administrației publice centrale în domeniul ocrotirii sănătății;
- b) autoritatea administrativă în domeniul protecției civile și situațiilor excepționale;
- c) autoritatea administrației publice centrale în domeniul mediului;
- d) autoritatea administrației publice centrale în domeniul agroindustrial;
- e) autoritatea administrativă a controlului vamal;
- e¹) autoritatea administrativă de control al frontierei;
- f) organizații de cercetare sau de promovare a tehnologiilor nucleare sau radiologice.

În acest sens, menționăm, că utilizarea în proiectul de hotărâre a terminologiei cu privire la responsabilitățile radiologice ale APL nu are suport legal și urmează a fi reformulată, în special sintagma utilizată la pct. 35. 2) – „autorităților publice locale ... responsabile de intervenția sau prim răspuns în caz de urgență radiologică”.

4. Propuneri asupra proiectului.

Propunem următoarele precizări și modificări la proiectul de hotărâre:

1. Referitor la pct. 9. 4) care prevede că:

„Toate importurile și exporturile de materiale metalice uzate care trec prin punctele de trecere a frontierei sunt supuse monitorizării radiologice. În situația în care în urma monitorizării radiologice se confirmă că expediția de materiale metalice uzate prezintă conținut radioactiv, **autoritatea publică** pe teritoriul căreia s-a produs evenimentul va organiza returnarea transportului respectiv în țara de origine” – **este necesară precizarea în această normă, care anume autoritate publică se are în vedere. După cum s-a argumentat supra, această sarcină nu poate fi impusă autorităților administrației publice locale.**

2. Referitor la pct. 14. lit. d) care prevede că:

„Responsabilul de monitorizarea materialelor metalice uzate are următoarele atribuții: notificarea **autorităților competente la nivel local** și național responsabile de intervenție în caz de urgență radiologică” - **este necesară precizarea în normă, care anume este autoritatea competentă la nivel local. Această autoritate responsabilă, conform prevederilor legale, nu poate fi o autoritate a administrației publice locale.**

O precizare corespunzătoare este necesară și la pct. 38.: „După primirea notificării cu privire la identificarea unei surse radioactive sau a unui material contaminat radioactiv în materiale metalice uzate, **autoritatea competentă locală**, ajunsă la fața locului, coordonează activitățile de: a) localizare și identificare a sursei radioactive sau a materialului contaminat radioactiv,...”.

Aceiași precizare, este necesară și la pct. 33. 4) care prevede că:

„În situația în care în urma inspecției vizuale a materialelor metalice uzate sunt identificate surse radioactive sau containere de surse radioactive, responsabilul de monitorizarea radiologică ia următoarele măsuri: În toate situațiile, proprietarul obiectivului va notifica autoritățile, după cum urmează: a) **autoritatea responsabilă la nivel local**, conform planului propriu de intervenție în caz de urgență radiologică”.

Aceiași precizare, este necesară și la pct. 36.: „După primirea notificării cu privire la identificarea unei surse radioactive sau a unui material contaminat radioactiv în materiale metalice uzate, **autoritatea locală responsabilă** cu intervenția în caz de urgență radiologică va activa planul propriu de intervenție și echipele specializate în evaluări radiologice, conform procedurilor stabilite în Hotărârea Guvernului nr. 506/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mecanismul de prim răspuns la evenimente nucleare sau radiologice conexe

